

Ungaria nu e un model

Ionuț Bălan

Articol publicat și în Jurnalul Național jurnalul.ro/editorial/ungaria-nu-e-un-model-683895.html în data de 22 ianuarie 2015

Emoția provocată de deprecierea leului față de francul elvețian a reactivat vocile care solicită ușurarea poverii debitorilor în CHF prin măsuri intervenționist-administrative. Aceste voci dau ca exemplu situația din Ungaria, unde autoritățile au în derulare un program de reconversie în forinți a creditelor ipotecare contractate în franci elvețieni.

Toate bune și frumoase, însă cine va suporta costurile acestor măsuri luate în favoarea clienților băncilor? Dacă ne uităm spre Ungaria vecină, conversia riscă să pună mari presiuni de depreciere asupra forintului, spre prejudiciul întregii populații și a economiei în întregul ei. Pentru a da credite în franci elvețieni, băncile s-au împrumutat la rândul lor în CHF. Pentru a le rambursa, instituțiile de credit din Ungaria vând forinți și cumpără monedă străină de pe piața valutară. În acest fel, cererea de valută crește foarte mult, iar efectul e deprecierea semnificativă a monedei locale.

Pentru a reduce cât de cât acest risc, banca centrală de la Budapesta a luat o măsură neconvențională și riscantă: le împrumută băncilor comerciale, din rezerva valutară, sumele în monedă străină necesare închiderii pozițiilor lor valutare, respectiv rambursării împrumuturilor contractate de bănci în CHF.

Problema este că programul guvernamental de reconversie în forinți a creditelor ipotecare în franci elvețieni se efectuează la un curs de 256,5 forinți/CHF, respectiv la cursul mediu din piață de la finalul anului trecut. Recenta furtună de pe piețe a urcat însă cursul de schimb cu aproape 25%. Ceea ce înseamnă că, pentru a reconverti creditele în CHF, băncile vor trebui să cheltuiască semnificativ mai mulți forinți. "Povara deprecierei suplimentare va trebui suportată în cele din urmă de cineva. Speranța este că banca centrală a Ungariei să dețină suficienți franci elvețieni pentru a acoperi devalorizarea forintului", a declarat Timothy Ash, șef de strategie valutară la Standard Bank, citat de Wall Street Journal.

Ceea ce înseamnă că rezerva valutară a Ungariei va fi și mai mult afectată de programul de reconversie în forinți a creditelor în CHF. Iar cum percepția investitorilor străini este extrem de volatilă în actualul moment, o pierdere bruscă de încredere ar afecta grav Ungaria, mai ales că guvernul Orban e deja notoriu pentru măsurile sale populiste antibusiness.

Și intervenționismul politicianilor maghiari, care pare să constituie o sursă de inspirație și pentru cei români, atrage reacții și din partea Băncii Centrale Europene.

Aceasta avertizează că măsurile din Ungaria încalcă normele europene, pentru că modifică retroactiv clauze din contractele de creditare, și pun o presiune semnificativă pe sectorul bancar maghiar, ce poate afecta stabilitatea sistemului financiar și economia în ansamblu.